

Man bør i den forbindelse også have for øje, at straffelovens § 140 ikke er undergivet privat påtale, som det er tilfældet med den overvejende del af bestemmelserne i straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser. Det understreger, at bestemmelsen ikke i første række beskytter rent private interesser, men derimod nogle mere overordnede offentlige interesser.

Bestemmelser, der som blasfemibestemmelsen vedrører straf for ytringer, kan rejse spørgsmål i forhold til ytringsfriheden, herunder om bestemmelsen forhindrer en fri debat om religiøse spørgsmål.

Jeg vil i den forbindelse understrege, at ytringsfriheden er en af de helt centrale frihedsrettigheder i vores demokratiske samfund. Jeg mener imidlertid ikke, at straffelovens § 140 om blasfemi fratager os muligheden for en fri debat. Det viser det forhold, at der ikke siden 1938 er faldet dom for overtrædelse af bestemmelsen. Det er da også sådan med al ønskelig tydelighed.

Bestemmelsen omfatter alene ytringer, der må karakteriseres som spot, dvs. latterliggørelse, eller forhånelse, dvs. foragt eller nedgørelse på en ondsksfuld måde af noget her i landet lovligt bestående religionssamfunds tros lærdomme eller gudsdyrkelse.

Det er således ikke det, at man kritiserer, men måden man udtrykker sig på, som er afgørende for, om blasfemiparagraffen kan anvendes. Det betyder, at adgangen til offentligt at kritisere et religionssamfunds tros lærdomme eller gudsdyrkelse ikke begrænses, når blot der ikke er tale om spot eller forhånelse.

Bestemmelsen er desuden, hvilket fremgår klart af forarbejderne, begrænset til alvorlige tilfælde.

Som bekendt var de nævnte spørgsmål bl.a. fremme i sagen om Muhammedtegningerne i Jyllands-Posten. Rigsadvokaten afviste i marts 2006, at der forelå en overtrædelse af straffelovens § 140. Rigsadvokaten fandt således, at betingelserne for straf efter bestemmelsen ikke var opfyldt. Rigsadvokaten anførte bl.a., at nogle af tegningerne vedrørte sociale forhold, kvinders stilling i det muslimske samfund, og ikke den islamiske tros lærdom eller gudsdyrkelse.

For så vidt angår en af tegningerne, udtalte Rigsadvokaten, at den med god grund kunne opfattes som en krænkelser og fornærmelse rettet mod profeten Muhammed, men at den efter anklagemyndighedens opfattelse ikke var udtryk

for spot eller latterliggørelse og næppe heller forhånelse i forstand af straffelovens § 140.

Jeg vil også fremhæve, at straffelovens blasfemibestemmelse skal fortolkes under hensyn til bestemmelsen om ytringsfrihed i den europæiske menneskerettighedskonvention, fuldstændig på linje med hvad der f.eks. gælder i relation til straffelovens såkaldte racismeparagraf. I den konkrete anvendelse af straffelovens blasfemibestemmelse må domstolene derfor foretage en afvejning af hensynet til ytringsfriheden over for hensynet til de interesser, som bestemmelsen har til formål at beskytte.

At hensynet til ytringsfriheden vejer tungt, understreges af den yderst beskedne anvendelse af bestemmelsen i praksis. Sammenfattende er der, af de grunde jeg har været inde på, efter regeringens opfattelse fortsat behov for straffelovens blasfemibestemmelse, og regeringen kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Kl. 18:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Det er hr. Kim Andersen som ordfører.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Som ministeren lige har redegjort for, er det jo ikke just et nyt forslag, vi her har til behandling. Det er vel faktisk tredje gang inden for en kort årrække, forslaget her fremsættes. Det kunne jo få en til at tro, at straffelovens § 140 er en meget indgribende bestemmelse, som har vidtrækkende konsekvenser for den frie debat. Men det er ingenlunde tilfældet.

Som det også fremgår af forslagets bemærkninger, og som det i øvrigt har været nævnt i forbindelse med tidligere behandlinger af forslaget, har paragraffen ikke ført til domfældelse siden 1938. Det på trods af, at man jo sandt for dyden må sige, at vi i dette land har en meget åbenhjertig og bramfri debat også om religionernes rolle i vores samfund. Der var f.eks. ikke grundlag for at gøre paragraffen gældende i forbindelse med de tegninger, der førte til den såkaldte Muhammedkrise.

Paragraffen kan kun gøres gældende for den, der bespotter eller håner andres religioner, tro og gudedyrkelse. Der er dannet præcedens for, at dette fortolkes meget snævert. Der skal altså være tale om virkelig alvorlige krænkelser af andres religion, før loven kan praktiseres.

I Venstre har vi ikke tidligere ment, at paragraffen skulle afskaffes. Det mener vi fortsat